

PRINCIPPER *for* ØKOLOGISK JORDBRUG INDLEDNING

Disse principper er de rødder som økologisk jordbrug vokser og udvikler sig fra. De udtrykker hvad økologisk jordbrug kan bidrage med til verden og giver en vision for at forbedre alt jordbrug i en global sammenhæng.

Jordbrug er en af menneskehedens mest grundlæggende aktiviteter fordi alle folk har brug for daglig føde. Historie, kultur og fælles værdier er indlejret i jordbruget. Principperne gælder for jordbrug i bredeste forstand, herunder den måde hvorpå folk passer jord, vand, planter og dyr for at producere, forarbejde

og distribuere fødevarer og andre varer. De vedrører den måde folk omgås levende landskaber, relaterer til hinanden og former fremtidige generationers arv.

Principperne for økologisk jordbrug skal tjene til at inspirere den økologiske bevægelse i al dens mangfoldighed. De vejleder IFOAMs udvikling af holdninger, programmer og standarder. Derudover fremlægges de med en vision om at de antages verden over.

Økologisk jordbrug

bygger på: **Sundhedsprincippet**

Økologiprincippet

Retfærdighedsprincippet

Forsigtighedsprincippet

Hvert princip er formet som en erklæring efterfulgt af en forklaring. Principperne skal bruges som en helhed. De er formuleret som etiske principper der skal inspirere til handling.

SUNDHEDS- PRINCIPPET

Økologisk jordbrug bør opretholde og forbedre jordens, planternes, dyrenes, menneskenes og planetens sundhed som en udelelig enhed.

Dette princip understreger at den enkeltes sundhed og folkesundheden ikke kan adskilles fra økosystemernes sundhed – sund jord frembringer sunde fødevarer der fostrer dyrs og menneskers sundhed.

Sundhed er helheden og integriteten i levende systemer. Det er ikke blot fravær af sygdom, men opretholdelsen af fysisk, mental, social og økologisk trivsel. Immunitet, modstandskraft og regeneration er vigtige kendetegn ved sundhed.

Økologisk jordbrugs rolle, hvad enten det er i landbrug, forarbejdning, distribuering eller forbrug, er at opretholde og forbedre sundheden hos økosystemer og organismer, fra de mindste i jorden til mennesker. Det er især et mål at producere nærende fødevarer af høj kvalitet der bidrager til sundhedsforebyggelse og trivsel. Derfor bør økologisk jordbrug undgå at anvende gødning, pesticider, medicin og tilsætningsstoffer der kan have uønskede virkninger for sundheden.

ØKOLOGI- PRINCIPPET

Økologisk jordbrug bør bygge på levende økologiske systemer og kredsløb, samarbejde med dem, efterligne dem og hjælpe med at bevare dem.

Dette princip rodæster økologisk jordbrug i de levende økologiske systemer. Det fastslår at produktionen skal baseres på økologiske processer og recirkulering. Næring og trivsel opnås gennem økologien i det enkelte produktionsmiljø. For afgrøder, eksempelvis, er det den levende jord; for dyr er det gårdens økosystem; for fisk og havdyr er det vandmiljøet.

Økologisk landbrug, hyrdedrift og høst af naturens produkter bør indpasses i naturens økologiske balancer og kredsløb. Disse kredsløb findes overalt, men deres virkemåde er stedbestemt. Økologisk drift skal tilpasses lokale betingelser, økologi, kultur og omfang. Tilførsler udefra bør reduceres ved genbrug, recirkulering og effektiv brug af materialer og energi for at bevare og forbedre miljøkvaliteten og spare på ressourcerne.

I økologisk jordbrug bør den økologiske balance opnås gennem design af landbrugssystemer, etablering af levesteder og opretholdelse af genetisk og landbrugsmæssig mangfoldighed. De der producerer, forarbejder, forhandler eller forbruger økologiske produkter bør beskytte og gavne det fælles miljø inklusive landskaber, klima, levesteder, biodiversitet, luft og vand.

RETFÆRDIGHEDS- PRINCIPPET

Økologisk jordbrug bør bygge på forhold der sikrer retfærdighed med hensyn til det fælles miljø og livsmuligheder.

Retfærdighed er kendetegnet ved ret og rimelighed, respekt, fairness og ansvar for den fælles verden, både mellem folk og i deres forhold til andre levende væsener.

Dette princip betoner at de der tager del i økologisk jordbrug, bør forholde sig til hinanden på en måde der sikrer retfærdighed på alle niveauer og for alle parter - landmænd, arbejdere, forbrugere og de der forarbejder, distribuerer og handler. Økologisk jordbrug bør give alle involverede en god livskvalitet og bidrage til fødevareresuverenitet og bekæmpelse af fattigdom. Det stræber efter at producere en tilstrækkelig forsyning af kvalitetsfødevarer og andre produkter.

Retfærdighedsprincippet insisterer på at dyr skal tilbydes forhold og livsmuligheder der er i overensstemmelse med deres fysiologi, naturlige adfærd og trivsel.

Natur- og miljøressourcer der anvendes til produktion og forbrug, bør forvaltes på en måde der er socialt og økologisk retfærdig, og sikres for fremtidige generationer. Retfærdighed kræver systemer for produktion, distribution og handel der er åbne og rimelige og som tager højde for de faktiske sociale og miljømæssige omkostninger.

FORSIGTIGHEDS- PRINCIPPET

Økologisk jordbrug bør drives på en forsigtig og ansvarlig måde for at beskytte nuværende og fremtidige generationers sundhed og trivsel og tage vare på miljøet.

Økologisk jordbrug er et levende og dynamisk system der reagerer på interne og eksterne krav og omstændigheder. De der driver økologisk jordbrug kan øge effektiviteten og forbedre produktiviteten, men dette bør ikke ske med fare for sundhed og trivsel. Derfor er der behov for at vurdere ny teknologi og afprøve eksisterende metoder på ny. På grund af vores ufuldstændige forståelse af økosystemer og jordbrug, skal der handles med forsigtighed og omhu.

Dette princip siger at forsigtighed og ansvar er grundlæggende i drift, udvikling og valg af teknologier i økologisk jordbrug. Videnskab er nødvendig for at sikre at økologisk jordbrug er sundhedsfremmende, sikkert og økologisk rigtigt. Men videnskabelig viden alene er ikke nok. Praktisk erfaring, opsamlet visdom og traditionel og indfødt viden frembyder gedigne løsninger, afprøvet gennem tiden. Økologisk jordbrug bør forebygge væsentlige risici ved at vælge hensigtsmæssige teknologier og afvise de uforudsigelige, såsom genteknologi. Beslutninger bør afspejle værdier og behov hos alle der kan blive påvirket, ved hjælp af gennemskuelige og demokratiske processer.

THIS DOCUMENT IS A TRANSLATION OF THE ENGLISH DOCUMENT ENTITLED "PRINCIPLES OF ORGANIC AGRICULTURE", WHICH TEXT WAS ADOPTED BY THE IFOAM GENERAL ASSEMBLY IN ADELAIDE IN 2005 AND IS THE ONLY OFFICIAL REFERENCE FOR THE PRINCIPLES. IFOAM DOES NOT ENDORSE RESPONSIBILITY FOR THE CONTENT OF THIS TRANSLATED VERSION. FOR ANY DOUBT REGARDING THE EXACT MEANING OF ITS CONTENT, PLEASE REFER TO THE ENGLISH VERSION.

IFOAM'S MISSION IS LEADING, UNITING AND ASSISTING THE ORGANIC MOVEMENT IN ITS FULL DIVERSITY.

OUR GOAL IS THE WORLDWIDE ADOPTION OF ECOLOGICALLY, SOCIALLY AND ECONOMICALLY SOUND SYSTEMS THAT ARE BASED ON THE PRINCIPLES OF ORGANIC AGRICULTURE.

IFOAM HEAD OFFICE

Charles-de-Gaulle-Str. 5
53113 Bonn, Germany

Phone: +49 - 228 - 92650 - 10

Fax: +49 - 228 - 92650 - 99

Email: HeadOffice@ifiam.bio
www.ifiam.bio